

Delårsrapport per augusti 2012, Stockholms läns landsting**Förslag till beslut**

Miljöpartiet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsdirektören att genomföra de förändringar som krävs för att skapa en långsiktig, hållbar ekonomi

att uppdra till landstingsdirektören att ta fram en strategi och plan för hur en långsiktigt hållbar finansiering av landstingets verksamhet ska säkerställas

att uppdra åt landstingsdirektören att vidta åtgärder för att korta väntetiderna för behandling

att uppdra till landstingsdirektören att återkomma med ett åtgärdsprogram för att öka kollektivtrafikandelen

att i övrigt godkänna förvaltningens förslag till beslut

Stockholms läns landsting

En hållbar ekonomi betyder att ta ett långsiktigt ekonomiskt, ekologiskt och socialt ansvar. Genom kloka, långsiktiga investeringar och en gedigen finansiering kan Stockholms läns landsting skapa en hållbar ekonomi som tillgodoser behoven både idag och imorgon, och som fördelar kostnaderna på ett rättvist sätt mellan nutida och kommande generationer. Alla investeringar som görs ska bidra till att stärka den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten.

Inflyttningen till länet är hög, andelen äldre med sjukvårdsbehov och behovet av utbyggd kollektivtrafik ökar. Därmed ökar kostnadsutvecklingen totalt sett, och vissa delar, exempelvis för läkemedel och medicinteknik, är svår att påverka. Det ställer höga krav på ledarskapet hela vägen från politiken som ska ge riktlinjer för en effektiv vård och kollektivtrafik, genom de olika verksamheterna fram till bemötandet av den enskilda patienten och resenären.

För att kunna genomföra de viktiga investeringar i hälso- och sjukvård och kollektivtrafik som krävs, behövs en mer solidarisk finansiering av landstingets budget. Vi ska inte riskera att notan skickas till framtidens skattebetalare. En skattehöjning om 17 öre, en omförhandling av Stockholmsavtalet så att intäkterna från trängelskatten avsätts för investeringar i kollektivtrafiken, och utökade trängselavgifter skapar den långsiktigt stabila och hållbara ekonomiska grund som Stockholmregionens medborgare behöver.

Landstingets resultat för årets första åtta månader är positivt, och visar ett överskott. Ändå är bilden vid en närmare granskning inte lika ljus. Vi behöver lägga en större vikt vid prognosen för helåret. Att verksamhetens kostnader överstiger budget med 411 miljoner, och är 5 % högre än 2011 och kostnadsökningstakten inom trafiken ökar från 4,2 % (budget) till 5,6 % (prognos) spär på denna oro. Vi har dessutom inte genomfört alla planerade investeringar, i synnerhet inom kollektivtrafiken, utan ligger 700 miljoner under budgeten om 11,2 miljarder.

Även om halvårsrapporten och prognosen för SLL visar plus, så är resultatet inför framtiden inte tillräckligt stabilt. Prognosen för årets slut är på 1276 mkr, men räddas till stor del av engångsintäkter såsom en återbetalning om 560 mkr av från AFA, en vunnen rättstvist med Handelsbanken om 100 mkr och 549 mkr (prognos) från sjunkande räntor. Vad händer när räntorna stiger? Hur ska den vikande konjunkturen mötas? Trots ökande skatteintäkter hittills i delårsresultatet kan vi se mörka moln torna upp sig under 2013.

Landstinget har hittills gynnats av det låga ränteläget. Det är osäkert hur det kommer att utvecklas i framtiden, och marginalerna mot osäkerhet måste vara större än de är idag. Om man ser till de stora investeringar som landstinget står inför, de vikande skatteprognoserna, och risken för att ränteläget snabbt förändras beroende på den Europeiska krisen så krävs en mycket mer långsiktig planering av Landstingets ekonomi än idag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Miljöpartiets vision är en mänsklig hälso- och sjukvård, där du har tillgång till bra vård oavsett var du bor och hur du mår. Vi vill utveckla primärvården till lokala Hälsocentraler, fler barnläkare och ett helhetsperspektiv med hälsofrämjande arbete i första rummet. Vårdcentralen ska ge förutsättningar för bättre hälsa och ingen ska behöva åka hem från sjukhusen innan man är färdigbehandlad. Hälsa handlar inte bara om frånvaro av sjukdom, utan även om möjlighet att leva ett gott liv utifrån sina egna förutsättningar. Vi vill att vården ska ha ett bredare perspektiv på hälsa och arbeta för att förebygga både kroppslig och

psykisk ohälsa. Målet är att underlätta för patienterna att aktivt delta i sin egen behandling och uppnå en ökad livskvalitet.

Vårdens tillgänglighet och innehåll påverkas av hur ersättningssystemen till vårdgivarna är utformade. Ersättningssystemet ska fortsätta utvecklas så att det stödjer hälsofrämjande insatser i områden med låg hälsostatus samt de vårdinsatser som stämmer överens med riksdagens beslut om prioriteringar. Ersättningen ska också främja god kvalitet och avspegla vårdtyngden. Det är en viktig del i arbetet för en mer jämlik folkhälsa.

Delårsrapporten visar att landstinget har svårt att nå målet för kömiljarden. I enlighet med hur ersättningssystemet är konstruerat når landstinget oftare målet för första besöket men inte en enda gång målet om kort väntetid för behandling. Dessutom ser vi också en nedåtgående trend sedan mars. Det är allvarligt att människor i Stockholms landsting får vänta längre på behandling än människor som bor i andra landsting. Redan i årsredovisningen kunde vi konstatera att budgeten var baserat på ett felaktigt antagande, att målet skulle uppnås varje månad. Vi vill rikta skarp kritik mot sådant glädjekalkylerande eftersom detta förhållande var känt redan när budgetbeslutet togs. Dessutom är det olämpligt att ytterligare bestraffa de sjukhus som inte når kömiljardens mål, genom att ta ut vite från dem. Det påverkar sjukhusens möjligheter att ta ansvar för sin ekonomi, urholkar resurserna och försämrar därmed tillgången till vård för patienterna.

Trafiknämnden

Att skapa förutsättningar för att öka kollektivtrafikresandet i hela länet är den enskilt viktigaste miljö- och klimatinsats som Stockholms läns landsting kan göra. En modern kollektivtrafik är välkommande, tillförlitlig, miljöanpassad, trygg och tillgänglig. Det ska vara smidigt och enkelt att åka kollektivt både på land och på vatten, där samma kort gäller hela vägen. Tydlig information och kartor ska också finnas. På stationer, vid knutpunkter och ombord ska det gå snabbt att få tag i trafikvärdar som kan hjälpa till. Medarbetarna i kollektivtrafiken är nyckelpersoner för att kunna ge en bra service samt bidra till ökad trygghet. Öppna spärmlinjer ersätter dagens glasdörrspärrar. För att säkra biljettintäkter ska tätare kontroller ske ute i trafiken av utbildad personal.

Trängselavgifter som leder till minskad biltrafik och ökad kollektivtrafik är i praktiken ett styrmedel som förbättrar både hälsan och miljön, samtidigt som ekonomin förbättras. Vi anser att trängselavgifter ska införas på Essingeleden samt att nuvarande zoner och avgiftsnivåer ses över. Trängselavgifterna ska användas för att förbättra kollektivtrafiken och inte som idag, användas till utbyggnad av motorvägar.

Stockholmsregionen har behov av en tillförlitlig och kraftigt utbyggd kollektivtrafik, både av kapacitets- och miljöskäl. Idag är kapaciteten nådd inom de flesta färdmedel. Vi behöver en kraftigt utbyggd kollektivtrafik för att tillgodose både dagens och morgondagens behov.

Anledningen till den stora minskningen av kollektivtrafik till sjöss är enligt delårsrapporten en sval och regnig sommar. När kollektivtrafiken till sjöss har som huvudinriktning att locka turister, förutom att tillgodose fastboendes behov, blir effekten av en regnig sommar att intäkter och resande minskar. Miljöpartiet anser att uppdraget för kollektivtrafiken till sjöss måste förändras i syfte att öka kollektivtrafikandelen totalt.

Trafikverksamhetens intäkter har ökat, främst genom ökade biljettintäkter då priset höjdes den 1 september. Det innebar 609 mkr mer än föregående år, det är dock bara 24 mkr mer än de förväntade intäkter som prognostiseras för helåret. Vi ifrågasätter att intäktsökningen lyfts som särskild markering i delårsbokslutet då den ju ligger inom ramen för den förväntade budgeten.

Periodens investeringar uppgick till 2466 mkr. Utfallet innebar en upparbetningsgrad på endast 49 procent i förhållande till budget och prognos, vilket är alldeles för lågt. För att komma tillrätta med den låga investeringstakten krävs bättre framförhållning för planprocesser och tätare samarbete med kommunerna om strategisk utveckling. När de två stamnätstrategierna antas räknar vi med att översiktlig bostadsplanering i kommunerna stämmer överens med landstingets kollektivtrafikplanering. Men det krävs även att det finns reservobjekt som kan lyftas fram när en planprocess drar ut på tiden, för att effektivisera investeringstakten.

Andelen av befolkningen som reser kollektivt i Stockholmsregionen är hög över innerstadsnittet, men inte tillräcklig på andra snitt. Dessutom visar alla prognoser att andelen kommer att minska med nuvarande politik. Det är naturligtvis ohållbart. I delårsrapporten saknas dessutom aktuella siffror för hur kollektivtrafikandelen förändras över tid, vilket gör det svårt att utläsa tendenser. Åtgärder för att öka kollektivtrafikandelen behöver vidtas snarast.